

Themabrief 20

Week van de Mediawijsheid

November 2016

Beste ouders/verzorgers,

Van 18 tot 25 november neemt de Piet Hein voor de vierde keer deel aan de Week van de Mediawijsheid. En daar blijft het niet bij, want leren omgaan met (digitale) media is een belangrijk onderdeel van het onderwijs. Hoe we daar invulling aan geven, dat vertelt ICT-coördinator en binnenkort ook 'mediacoach' Mariska Koerts.

Wat gaan de kinderen precies doen in de Week van de Mediawijsheid?

Mariska Koerts, leerkracht 8A en coördinator van de werkgroep ICT: "De Week van de Mediawijsheid is een landelijke campagne, met speciale lespakketten voor scholen. Bedoeling is dat de kinderen zich op een speelse manier meer bewust worden van de mogelijkheden en de risico's van de media waar ze dagelijks mee te maken krijgen. In groepen 5 en 6 hebben we het bijvoorbeeld over wat sociale media precies zijn en wat je wel en niet op internet zet. De kinderen in groepen 7 en 8 nemen deel aan *MediaMasters*, een computergame voor de hele klas waarin ze iedere dag vragen moeten beantwoorden en punten kunnen verdienen. Een spannende klassenstrijd die we tegelijk aangrijpen om dieper in te gaan op vraagstukken over mediagebruik."

Deze generatie groeit op met laptop, iPad en smartphone. Waarom moet er dan ook nog eens op school aandacht aan worden besteed?

Mariska: "Het is een groot misverstand dat kinderen automatisch met digitale media kunnen omgaan. Zeker, ze kunnen razendsnel swipen, gamen en whatsapp'en. Maar hoe ze een document opslaan of een mail opstellen: geen idee. En dat is logisch, dat moet je leren - een mail is tenslotte niets anders dan een digitale brief en die hebben wij ook ooit leren schrijven. Maar omdat ze 'al zo handig zijn met die iPad' zijn we geneigd te denken dat ze dat ook allemaal al kunnen, of het gaandeweg vanzelf wel zullen oppikken. We moeten hen 'empoweren': leren omgaan met digitale media, laten zien hoe ze dingen kunnen opzoeken en wat betrouwbare informatie is. Een blog of een vlog bekijken betekent niet dat je die informatie ook goed kunt interpreteren, of dat je zelf zoiets zou kunnen maken."

Dat betekent dat hier ook buiten de Week van de Mediawijsheid uitgebreid aandacht voor komt in het lespakket?

Mariska: "Ja, we zijn bezig met het ontwikkelen van een leerlijn waarin is vastgelegd wat we in welk leerjaar aan bod laten komen. We gaan de lessen die we al gaven meer structureel aanbieden en op elkaar afstemmen. Iemand van Google for Education komt

ons hierin adviseren. De ontwikkelingen gaan namelijk zo razendsnel, dat het heel lastig voor ons is om in te schatten waar we over vier jaar willen staan. Vier jaar geleden hadden we bijvoorbeeld nog geen idee dat we nu *Whatsappy*-lessen zouden geven, ook al omdat toen nog lang niet iedereen een eigen mobieltje had in groep 8 - nu wel. We hebben een whatsapp-groep aangemaakt voor alle leerlingen en tijdens de les hebben we afgesproken wat wel en wat niet kan. En we merkten al bij de eerste 'overtreding' dat kinderen elkaar daarop aanspraken; ze zijn er nu veel bewuster mee bezig. Daarnaast werken we in de hele bovenbouw met Chromebooks, vijf per klas. De kinderen gebruiken de laptops om extra te oefenen met de software die hoort bij onze methoden, ieder kind op zijn of haar eigen niveau. Om te kunnen inloggen hebben we voor iedereen een mailadres aangemaakt. Dat gebruiken we in groepen 7 en 8 om de kinderen te leren mailen in een gecontroleerde omgeving, enkel met elkaar en met de leerkracht."

Dat roept meteen de vraag op: hoe is de privacy gewaarborgd?

Mariska: "Met de verschillende leveranciers van onze software - oefenprogramma's en de leerlingendossiers - hebben we hier een convenant over afgesloten. Ik ben nu een overkoepelend privacyprotocol aan het voorbereiden waarin we vastleggen wie welke informatie kan inzien, zoals de Wet op de Privacy voorschrijft. Voor de verdere uitwerking hiervan doen we een beroep op een jurist via de ABSA. Privacy is trouwens ook een thema dat we met de kinderen bespreken. Op deze leeftijd zijn ze nog heel gevoelig voor grote 'gratis'-buttons op websites, maar 'gratis' geld bestaat niet. Wat geef je in ruil over jezelf prijs? Als je online een formulier moet invullen, welke informatie geef je dan wel en niet? Als je een app downloadt, klik je dan zomaar op 'ok' of vraag je een volwassene om mee te kijken? Vorig jaar zijn we bij wijze van oefening onszelf gaan googlen. Kinderen schrokken ervan hoeveel er over hen te vinden was op het internet."

Hoe kun je zelf al die razendsnelle ontwikkelingen bijhouden?

Mariska: "Ik volg een opleiding tot mediacoach - deze maand leg ik examens af. Die is speciaal ontwikkeld voor mensen die met kinderen werken, die deze 'WiFi-generatie' begeleiden op weg naar beroepen die nu nog niet eens bestaan. Hoe doe je zo iets? Vooral door hen goed te informeren over nieuwe toepassingen, het positieve ervan te benadrukken en hen er bewust mee om te leren gaan. Verder vraag ik vooral veel aan de kinderen zelf: wat houdt hen bezig, welke app is hip? Tegenwoordig is dat *Musical.ly* maar over een paar maanden zeggen ze waarschijnlijk al: 'Juf, dat doet toch niemand meer!'. Vragen, meekijken, meedoen: dat is dé manier om contact te houden en voeling te hebben met waar ze mee bezig zijn."

Doen ouders dat voldoende? En welke tips zou je hen willen meegeven vanuit jouw opleiding en ervaringen in de klas?

Mariska: "Als volwassenen hebben we eigenlijk weinig zicht op wat kinderen doen; het is goed ons dat te realiseren. Je kan makkelijker dan vroeger te weten komen waar ze zijn, maar des te moeilijker wat ze doen. Dat wordt weinig met de kinderen besproken, is mijn ervaring. Het mobieltje van het kind wordt als 'zijn domein' beschouwd, maar is dat

wel terecht? Ik vraag het me af. Ik denk dat je als ouder juist wel nieuwsgierig moet zijn naar wat je kind speelt, welke apps ze leuk vindt, welke websites ze bezoekt, welke vlogs ze volgt. Verder is het belangrijk om goede afspraken te maken. In onze opleiding kwam het voorbeeld aan bod van bezorgde ouders die niet begrepen hoe hun kind nog tot laat in de avond op whatsapp kon zitten, ze sliep toch? Ja, ze lag in bed, maar wat gebruikt ze als wekker? Juist, haar mobiel. Hoe kun je dan, als elfjarige, weerstand bieden aan de berichten die via whatsapp binnenkomen? Dan kun je dus beter een andere wekker regelen. En ten derde: let er eens op hoe vaak je zelf op je scherm kijkt. Ik dacht van mezelf dat het wel meeviel, tot ik voor mijn opleiding moest bijhouden hoe vaak ik mail en facebook check per dag. Ik schrok ervan. Die icoontjes staan nu op 'pagina 2' zodat ik niet meteen zie hoeveel berichten ik heb gemist. FOMO - *fear of missing out*, de angst om iets te missen - ligt op de loer, ook al bij de kinderen. Aan ons om ook hierin het goede voorbeeld te geven."

De *Week van de Mediawijsheid* rond het thema 'Feit, fake of filter: hoe word jij beïnvloed?' vindt plaats van 18 tot en met 25 november. Op de campagnewebsite www.weekvandemediawijsheid.nl zijn tips, video's en een quiz voor kinderen en ouders te vinden, om ook thuis op een leuke manier aan de slag te gaan met mediawijsheid.

De themabrieven zijn een initiatief van ons team om u beter te informeren over de keuzes die we maken en het werk dat we achter de schermen verrichten. De eerder verschenen themabrieven vindt u op www.basisschoolpiethein.nl onder de kop 'Nieuws'.